

Η ΠΕΘΕΡΑ *

ΚΩΜΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

[Ἡ Σκηνὴ παριούσῃ γραφεῖτον οἰκίας].

(Ὁ ΠΑΥΛΟΣ πάσχει λόξυγκα ἀπὸ τὸν ὅποιον καταλαμβάνεται εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἅτινα σημειοῦνται δι' ἀστερίσκων.)

ΜΟΛΟΝΟΤΙ κατὰ τὸν λαόν ὁ Θεὸς δὲν ἔκτισε τὸν κόσμον, ἀλλὰ οἱ καρραγκούνηδες, ἐν τούτοις. . . . *
Νὰ 'πάρῃ ἡ κατάρρα ! αὐτὸς ὁ λόξυγκας * εἶναι ἐνοχλητικώτατος *. Ἀλλὰ θεραπεύεται λέγουσιν ἀμέσως ἐὰν ἀναπολήσῃς κάποιον πάθημά σου, * κάτι τι σοβα-

* ΣΗΜ. — Ὁ συμπαθὴς φίλος καὶ συνεργάτης κ. Ι. Δεληκατερίδης, οὗ τὴν εἰκόνα παραθέτομεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἡμερολογίου, οὗ καὶ ἄλλοτε ἔθελξε διὰ τῶν μεστῶν εὐφυίας καὶ σατυρικοῦ πνεύματος μονολόγων του, τυγχάνει γνωστὸς εἰς τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον ὡς εἰς τῶν μετ' ἀκραίφνου ἔρωτος μοχθούντων καὶ ἐργαζομένων ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ὁποίου πολλάκις ἐδιδάχθησαν ἔργα αὐτοῦ δοκιμώτατα καὶ χαριέστατα.

ρόν, βασιανιστικόν! Ἐὰν ἔχῃ οὕτω, θεραπεύομαι ἀμέσως ἐνθυμούμενος τὴν πενθεράν μου. Πικρὸν τὸ φάρμακον, ἀλλὰ ποῖον φάρμακον εἶναι εὐγεστον; καὶ τί φοβερώτερον μιᾶς πενθερᾶς! Τίς ἐξ ὑμῶν, κύριοι καὶ κυρίαι, δὲν ἔπαθε κάτι τι ἀπὸ τὴν πενθεράν του; Ἡ μία αἰτιᾶται τὴν νύμφην τῆς γλὰ τὰ στραβὰ καρβέλια, * ὁ ἄλλος ἔφαγε τὴν φέτα τῆς κακῆς πεθερᾶς. . . . ἂν καὶ τὸ κακὴς εἶναι περιττὸν νομίζω, ἀρκεῖ νὰ πῆς «πεθερά» καὶ τὸ κακὴ ἐννοεῖται, διότι δὲν ὑπάρχει ἐξ αὐτῶν καλὴ χαμμία, ναί, κάμ. . . . Ἄ! ἐκτὸς τῶν ἐδῶ εὐρίσκομένων! Τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην κάμνω παντοῦ καὶ πάντοτε διηγούμενος τὰ κατὰ Παῦλον (εἶναι τ' ὀνομά μου) καὶ πενθεράν του.**** Τὸ γιαντρικόν. Ἡ πεθερά μου, κύριοι. . . . φυσικὰ εἶναι ἡ μητέρα τῆς γυναικὸς μου! Ἡ δὲ γυναῖκα μου, γυναῖκα καλοκαμωμένη, εἶχεν ὅ,τι δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπιθυμητὴν μίαν γυναῖκα, δηλαδὴ, ἐκτὸς τῆς ἐμμορφιάς τῆς, εἶχε καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ τὸ * sic ποῦ λένε. Τὴν εἶδα' μὲ εἶδε' ἡγαπήθημεν. Περὶ τῆς τιμιότητός τῆς δὲν ἀμφεβαλ्ला, ἀφοῦ μοῦ τὸ εἶπεν ἡ προξενήτρια τῆς, μοῦ τὸ ἐβεβαίωσε καὶ ἡ μητέρα τῆς, ἐκτὸς τούτου μοῦ τὸ ὠρκίσθη καὶ ἡ ἰδίᾳ! Βλέπετε ὅτι δὲν μοῦ ἐπετρέπετο ἡ ἀμφιβολία, καὶ τὴν ἐνυμφεύθη, παραβλέψας δὺν ἐλαττώματά τῆς οὐχὶ τυχαῖα! Πρῶτον ἦτο νευρικὴ, εὐερέθιστος εἰς ἄκρον, καί... παρὰδοξον! ὠργίζετο, ἔπασχεν εἰς τὴν θέαν ἀνδρὸς! . . . Ψύχωσις καθαρὰ. Μόλις εὐρίσκετο ἀπέναντι ἀνδρὸς, ἡρεθίζετο τόσον, ὥστε ἦτο ἱκανὴ ὅπου ἂν εὐρίσκετο νὰ πῆσῃ. . . . λιπόθυμος ἢ ταρασσομένη. . . . τὰ νεῦρα' ἐννοεῖται ὅτι ἐθεραπεύθη ἐκ τῆς συμδιώσεώς μας, ἐξοικειωθεῖσα ἐντὸς ὀλίγου. Τὸ δεῦτερον ὁμως, τὸ καὶ φοβερώτερον, ἦτο, ὅτι εἶχε μίαν μητέρα, ἡ ὁποία μολονότι εἶχεν ὑγείαν δέκα ὁμοῦ ἀρχαίων Σπαρτιατῶν, ἐν τούτοις πάντοτε ἔπασχε χιλίας ἀσθενείας. . . —«Τί ἔχεις, μα*μᾶ; —(μιμεῖται τὴν πενθεράν του.)—«Δὲν εἶμαι καλὰ, παιδάκι μου! νὰ, ὅταν ἀνεβαίνω ἀνήφορον κουράζομαι, ὅταν τρώγω ἀρμυρὰ διψῶ, ὅταν νηστεύω μὲ καταλαμβάνει ὕπνος, ὅταν κοιμοῦμαι δὲν ἀκούω! » Δι' αὐτὸ ὁμως θὰ εἶχε κάποιον λόγον, διότι πολλάκις ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ μοῦ τὸ βεβαιώσῃ καὶ ἡ κόρη τῆς. Ἀφίνω τὴν ὑπερηφάνειάν τῆς διότι ἦτο σύζυγος στρατιωτικοῦ!!!! Καὶ δὲν ἐψεύδετο. Ὁ σύζυ-

γός της, καθώς ἔμαθα, ὑπῆρξε βαθμοφόρος στρατιωτικὸς προ-
βιβασθεὶς ἅμα τῇ ἀποστρατεύσει του καὶ δι' εὐεργετικοῦ νό-
μου εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, δηλαδὴ
εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποδεκανέως ! Αὐτὰ εἶναι μὴδὲν ἀπέναντι
ἐκείνων, τὰ ὅποια θὰ ἀκούσετε. * Εἰς ἐκάστην ἐγκυμοσύνην
τῆς συζύγου μου, ἡ πενθερά μου, διερμηνεύουσα τὰ γοῦστα τοῦ
ἐμβρύου, μὲ εἶχεν εἰς ἀέναον κίνησιν ! (τὴν μιμεῖται) — « Τῆς
Ἑλενίσσας μας—ἦτο ἡ γυναῖκα μου—τῆς μύρισε παλαμίδα
τρέχα γιατί τὸ θέλει τὸ παιδί. Τῆς Ἑλενίσσας μας τῆς μύ-
ρισε παστὸ ψάρι· τρέχα νὰ μὴν πάθῃ τίποτα τὸ παιδί ! τῆς
μύρισε τοῦτο, τρέχα· τῆς μύρισε ἐκεῖνο, γρήγορα· γιατί τὸ θέ-
λει τὸ παιδί ! » Τί φαγᾶς ποῦνε ὁ ἄνθρωπος ! ! ! ! πρὶν γεν-
νηθῇ, κύριοί μου, εἰξεύρει καὶ τὴν παλαμίδα καὶ τὸ παστό-
φαρο καὶ τὸ ἱμάμι — μπαῖλντι, καὶ . . . ὅ,τι τέλος πάντων
πάντων γνωρίζει· ἡ μαμμά του, καὶ ἡ γλαγλά του ! Περιέρ-
γον ! Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κάποιος μας παιδί κατὰ τὸν περίπα-
τον τῆς μαμμᾶς του, διελθούσης δύω—τρία ξενοδοχεῖα, ἐμυ-
ρίσθη δὲν εἰξεύρω πόσα φαγητά, τὰ ὅποια ἡγόρασα ὁ ἡ-
λίθιος γιὰ μυρωδιά ! * Τὸ ἄκρον ἄωτον ὅμως τῆς φαγοπο-
τικῆς ιδιοτροπίας ἔφθασε κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ἐγκυμο-
σύνην. Ἄν εἰς τὰς προηγούμενας μόνον τῆς ἐμύριζαν τὰ πράγ-
ματα, τώρα ἤρχισε νὰ τὰ βλέπῃ καὶ εἰς τὸν ὕπνον της . . . *
συνεπῶς κατὰ τὸ γλυκοχάραγμα συχνότατα μ' ἔστελλε
ν' ἀλλάξω τὸν ἀέρα μου δι' ἀγορὰν κορομηλῶν, βερυκόκκων
ἀραποστάρων, εἴτε εἰς τὸ λαχανοπάζαρον, κλειστῶν ὄντων τῶν
μαναβίκων, εἴτε ἀλλοῦ, πάντοτε ὅμως μακράν ! Μίαν ἡμέραν
ἐπιστρέφω ἀπροσδοκῆτως γρήγορα εἰς τὸ σπίτι μου ! Τὸ δω-
μάτιον τοῦ ὕπνου μας, ἦτο πλήρες καπνοῦ ! Ἐρωτῶ τὸ αἵ-
τιον καὶ ἡ πενθερά μου (τὴν μιμεῖται) « Ἐ παιδάκι μου—μοῦ
λέγει—τέτοιας ιδιοτροπίας ἔχουν τὰ παιδιά ! Ἐμυρίσθηκε ἡ
Ἑλενίσσα μας καπνὸ, καὶ τῆς ἄναψα ἓνα τσιγάρο ! Θὰ εἶνε
ἀρσενικὸ, γυιέ μου, * μπερπαντάκος θὰ μᾶς γείνη ὁ κατεργά-
ρης ! Ἀκοῦς ἀπὸ τώρα νὰ μοῦ γυρεύῃ τσιγάρο ! ! » Τί τὰ
θέλετε, ἦτο ἡ μόνη φορὰ ποῦ μυρίσθηκα κ' ἐγὼ κάτι τι,
χωρὶς νὰ ἦμαι εἰς ἐνδιαφέρουσιν κατάστασιν, ἐννοεῖται !
Ἐρωτῶ τὴν μαμμὴν μας ἀδιαφόρως περὶ ὅλων αὐτῶν, καί,
—« Μπᾶ ! καλὸτύχε ! — μοῦ λέγει — δὲν πιστεύεις αὐτά ; ! ! !

ἀμ' ποῦ νὰ ἰδῆς μεγαλείτερα ! καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι θηλυ-
κὸ σὰν τὸ δικό σου ! » Ἡ μία ἄρσενικό, ἡ ἄλλη θηλυκὸ !
ἄρσενικοθήλυκο θὰ εἶναι, ἐσκέφθην. « Ναί, βέβαια, κύρ Παῦ-
λέ μου, εἶναι θηλυκὸ—ἐπαναλαμβάνει—γιατὶ ὅταν ** ἦτανε
γλομόφογγο Καὶ ξεύρεις δά, αὐτὰ τὰ θηλυκὰ ἔτσι εἶναι
ὅλα λιχουδιάρικα, λιμάρικα, ὅ,τι καὶ ἂν πάρουν μυρωδιὰ
τὸ θέλουν ἀμέσως ! Εἶναι καὶ ἡ ἐγκυμοσύνη, νὰ σὲ χαρῶ,
'ποῦ ἔχει ἰδιοτροπίας ! Νά, ἡ μιὰ δὲν ξεγεννάει ἂν δὲν δαγ-
κᾶσῃ τὸ φυτίλι τῆς λάμπας, ἡ ἄλλη τὸν ἄνδρα τῆς, ἡ
ἄλλη ἂν δὲν βλέπῃ τοὺς ἀνθρώπους τῆς νὰ δέρνωνται,
καὶ τόσαις ἄλλαις παραξενιαῖς ! » Φαντασθῆτε, κύριοι, νὰ
εἶχε τὴν ἰδιοτροπίαν ἡ γυναικᾶ μου, νὰ ἤθελε γιὰ νὰ ξεγεν-
νήσῃ νὰ μὲ βλέπῃ . . . νὰ δέρνω τὴν πεθερά μου . . . "Ω !
μετὰ πόσης χαρᾶς θὰ τὴν ἐλευθέρωνα ! "Ας εἶναι ! Τὴν ἐ-
παύριον ἡ πεθερά μου κατὰ τὴν συνήθη ὥραν μὲ ἔστειλε
δὲν ἐνθυμούμαι ποῦ, ἴσως ε' τὸν Τρελλὸ, γιὰ πολυτρίχι ἢ
ἀμπελοκλαδόχορτο ! Ἐγὼ ὅμως μὲ ὅλας τὰς διαβεβαιώσεις
τῆς μαμμῆς, ἔκρινα καλὸν νὰ κατέλθω τὴν μίαν κλίμακα,
νὰ ἀνέλθω διὰ τῆς ἐτέρας, τῆς ὑπηρεσίας*, καὶ νὰ κρυφθῶ !
Δὲν παρέρχονται δέκα λεπτά, καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, εἰς βλάκῃ-
στος οἰκότροφός μας, εἰσῆρχετο εἰς τὸ δωμάτιον μου ὁδηγούμε-
νος ὑπὸ τῆς πενθερᾶς μου ! Τ' ἀκοῦτε, κύριοι ; ὑπὸ τῆς πεν-
θε-ρᾶς μου ! (εἰρωνικῶς) Τῆς μύρισε φαίνεται καὶ αὐτὸς τῆς
Ἐλενίτσας μας ! Τὸ ἤθελε τὸ παιδί ! ! ! Τί νὰ κάμωμεν ! !
Τὰ θηλυκὰ βλέπετε εἶναι λιχουδιάρικα ! ὅ,τι καὶ ἂν μυρι-
σθοῦν, τὸ θέλουν ἀμέσως ! Ἀναμένω ὀλίγον καὶ εἶτα εἰσέρχο-
μαι ! Ὡτο φοβερόν ! (ἀπαγγέλλει)

« Τί στιγμή ἦταν ἐκείνη !

εἶχε μέσα τῆς κρυμμένη.

τῇ στιγμή . . . 'ποῦ μιὰ γυναικᾶ

μ' ἕνα ξένον ἄνδρα δένει ! »

Σὰς ὀρκίζομαι, κύριοι, εἰς τὴν ζωὴν τῆς . . . πενθερᾶς
μου, ὅτι δὲν ἐθύμωσα πολὺ, ἀλλὰ : — « Ἐλενίτσα μου, τῆς
εἶπα, τόσον καιρὸ, ἐγέυεσο ὅ,τι σοῦ μύριζε, τώρα ὅμως θὰ
φᾶς καὶ κατὶ τι ἄλλο, τὸ ὅποῖον δὲν σοῦ μύρισε ἀκόμη ! » Καὶ
παίρνω ἕνα ξύλο ! « Πρέπει, Ἐλένη μου, νὰ τὴν ἡμερώσω-
μεν αὐτὴν τὴν μικρὰν γιὰ νὰ προλάβωμεν τὸ κακόν, ἀφοῦ

ἀπὸ τώρα ἔχει τόσον παραδόξους ὀρέξεις. «Τὴν ἀρπάζω ἀπὸ τὰ μαλλιά καὶ τὴν ταλιαρίζω . . . τὴν μικράν, ἐννοεῖται ! Ἐν κοντολογία, ἡ Ἐλενίτσα ἀπέβαλε τὸ παιδί καὶ τὰ κακάρωσε, ἡ πεθερά μου ἀπέβαλε τὸν γαμβρόν της καὶ ζῇ ! Τοιοῦτοτρόπως μένω χῆρος, μὲ τὰ μικρὰ μου . . . ὀρφανά. ἐξ ὧν τὸ τελευταῖον, τὸ θηλυκὸ, φοβοῦμαι μήπως . . . ἂν καὶ ἡ μαμμὴ βεβαιοῖ ὅτι εἶναι καθ' ὅλα ὅμοιον μὲ ἐμέ. Λοιπὸν ἡ πενθερά μου μὲ ὑπάνδρευσε, ἡ πενθερά μου ἐπρομήθευσε τὸ ἀρσενικοδότανον καὶ τόσα ἄλλα πράγματα εἰς τὴν κόρην της, συνεπῶς ἡ πενθερά μου μὲ ἀφῆκεν χῆρον, καὶ διατί ; διὰ νὰ μοῦ κόψῃ τὸν . . . λόξυγκα ! Ἐθεραπεύθην, κύριοί μου, καὶ συνιστῶν ὑμῖν τὸ φάρμακον σᾶς καλονυχτίζω !

I. ΔΕΛΗΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Η ΝΥΦΗ

ΣΩΡΑ ποῦ γάμου στέφανα τὴν κόμη σου στολίζουν
Κι' ὅλοι ζητοῦνε τὴ χαρὰ νὰ λάμπῃ στὴ μορφὴ σου,
Πές μου γιατί, παρθένα μου, τὰ μάτια σου δακρύζουν,
Γιατὶ χλωμὴ καὶ ντροπαλὴ γέρνεις τὴν κεφαλὴ σου ;

Ἀκόμα χθὲς ὅλη χαρὰ περνοῦσες ἀπ' ἐμπρός μου
Στὸν ἀνθισμένο ξέκαμπο μὲ γέλια, μὲ τραγούδια,
Κ' ἡ ὥμορριά σου ἔλαμπε τόσο, ποῦ εἶπ' αὐτός μου,
Ἄν ἦσουν σὺ τὸ πιὸ ὥμορφο ἀπ' τὰ πολλὰ λουλούδια.

Καὶ τὰ τραγούδια σου ἄκουσα ἀπ' τὴν καρδιὰ βγαλμένα
Κι' ἀνάλαφρο αἰσθάνθηκα τὸ μοσχανάσασμά σου,
Κ' ἓνα σου πόθο διάβασα στὸ βλέμμα σου, παρθένα,
Κεῖνον ποῦ ἔκρυβες βαθεῖα στὰ μαρμαρόστητά σου.

Ὡ νύφη ἀνθοστεφάνωτη, στὸ νηὸ ποῦ σὲ λατρεῖει
Χάρισε τὴν ἀγάπῃ σου, δόσε του τὴν καρδιά σου,
Μὰ πάντα δίνε καὶ σ' ἐμᾶς ὅ,τι σοῦ περισσεύει,
Γέλια, τραγούδια καὶ ἀνθοὺς καὶ μιὰ γλυκεῖα ματιά σου